

Matematika-antsietatearen neurketa: euskarazko RMARS galdetegia

matematika-antsietatea

datu-kazetaritza

alfabetatze digitala

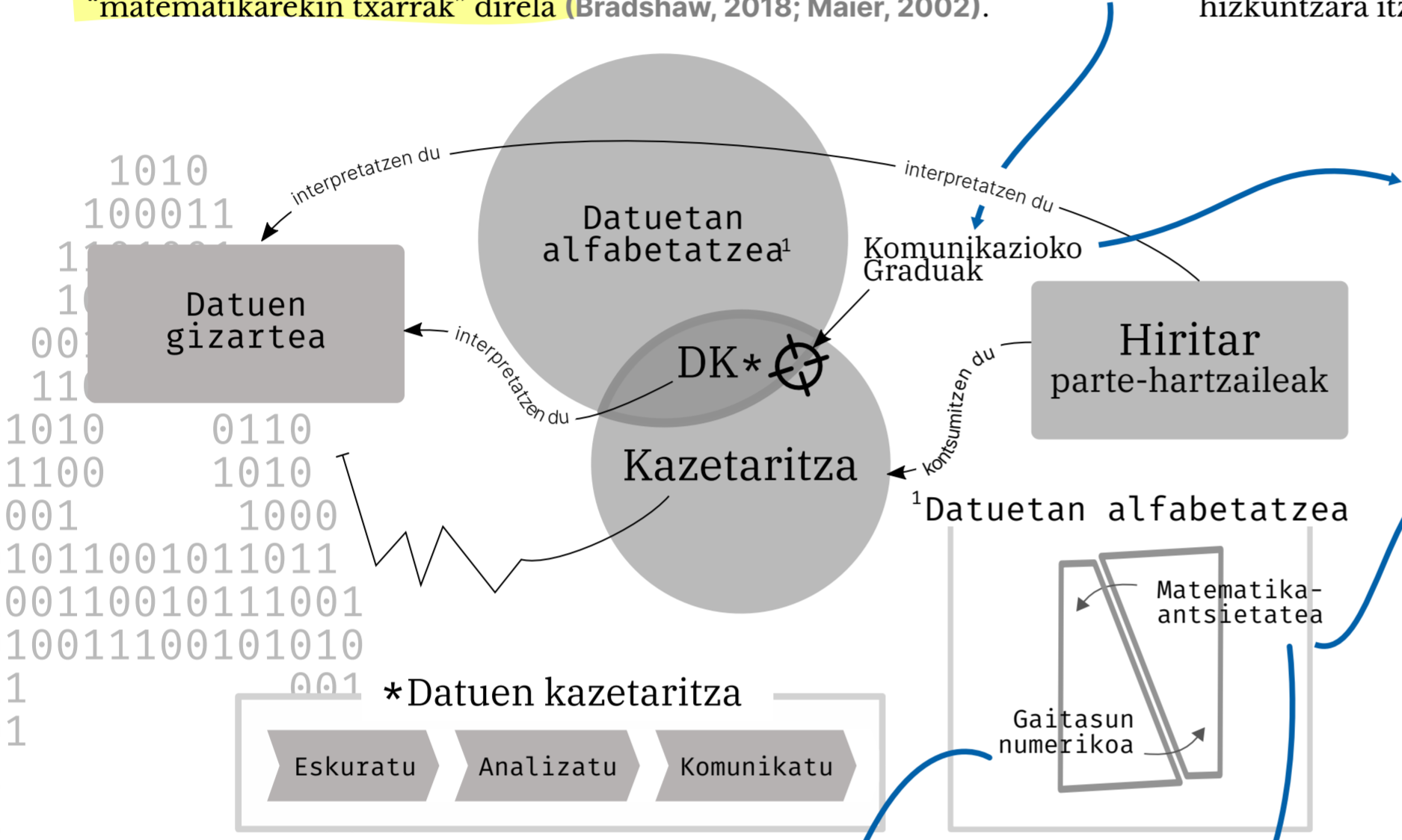
komunikazio-hezkuntza

Miren Berasategi Zeberio <miren.berasategi@deusto.es>

Sarrera eta motibazioa

Datuek gero eta presentzia handiagoa duten egungo errealitate konplexua ulertzeko gaitasunari eragiten dioten faktore mugatzaileen artean kokatzen da **matematika-antsietatea (MA)**. Kazetariak datuetan oinarritutako informazioaren zabalkundearen jokatzeko bitartekari paper nabarmena dela eta (Kovach eta Rosenstiel, 2014), ikerketa-objektu esanguratsua dira, bereziki zabaldua egonik **kazetaritzako ikasleak** "matematikarekin txarrak" direla (Bradshaw, 2018; Maier, 2002).

MAren eragin kaltegarri hau **areagotu egiten da emakumeen kasuan** (Dowker et al., 2016) eta **baita ohikoa ez den hizkuntzan** matematikak egiten dituztenengan: zehaztasuna eskatzen duten lan matematikoen hizkuntzarekin erlazioatutako garuneko atalak erabiltzen dituzte, eta beraz, halako lanak ohikoa ez den hizkuntza batean egiterakoan, matematika-atazaren konplexutasunari gehitzen zaio lehenik ohiko hizkuntzara itzulpena egin behar izatea (Dehaene et al., 1999).

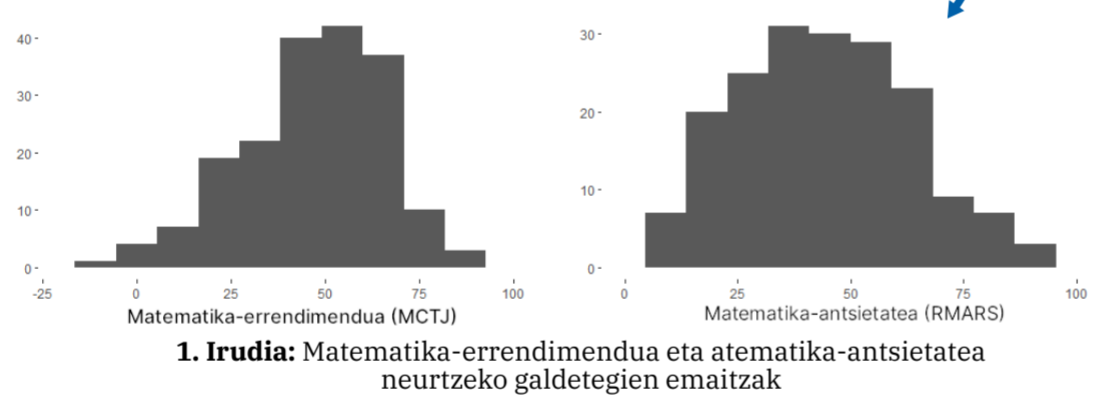

- HELBURUAK**
- 1 RMARS MAren neurketa-tresnaren euskarazko bertsioa sortu eta balioztatzea
 - 2 Deustuko Unibertsitateko Komunikazioko gradu-ko ikasleen MA baloratzea RMARS galdetegia erabiliz, eta MA horrek euren matematika-errendimenduan duen eragina aztertzea

- RMARS matematika-antsietatea neurtzeko eskala, euskaraz**
- 1 Matematikako azterketa baterako ikastea
 - 2 Unibertsitateko sarbide probatan matematikako azterketa egitea
 - 3 Matematikako kontrol bat egitea
 - 4 Matematikako azken azterketa egitea
 - 5 Matematikako liburua hartzea etxerako lanak egiten hasteko
 - 6 Hurrengo klasean entregatu beharreko etxerako lanak izatea, problema zail askorekin
 - 7 Datorren astean izango dudana matematikako azterketan pentsatzea
 - 8 Bihar izango dudana matematikako azterketan pentsatzea
 - 9 Ordu bete barru izango dudana matematikako azterketan pentsatzea
 - 10 Baldintza akademikoak betetzeko hainbat matematika klase egitea beharrezkoa dela ohartzea
 - 11 Matematikako liburua bat hartzea eskatu zaidan irakurketa zail bat hasteko
 - 12 Matematikako amaierako nota jasotzea email bidez
 - 13 Matematika edo estatistikako liburua bat zabaltzea eta problemaz betetako orri bat ikustea
 - 14 Matematikako azterketa bat ikasteko prestatzea
 - 15 Matematikako ezusteko azterketa bat egin behar izatea
 - 16 Ordaindu ondoren erosketa tiketa erreparatzea
 - 17 Arkatzez eta paperean ebatzi beharreko batuketaz osatutako problema multzo bat jasotzea
 - 18 Ebatzi beharreko kenketa multzo bat jasotzea
 - 19 Ebatzi beharreko biderketa multzo bat jasotzea
 - 20 Ebatzi beharreko zatiketa multzo bat jasotzea
 - 21 Matematikako liburua bat erostea
 - 22 Irakaslea arbelean ekuazio aljebraiko bat ebazten ikustea
 - 23 Matematikako ikastaro batean matrikulatzea
 - 24 Beste ikasle bat entzutea formula matematikoa bat azaltzen
 - 25 Matematikako klasean sartzea

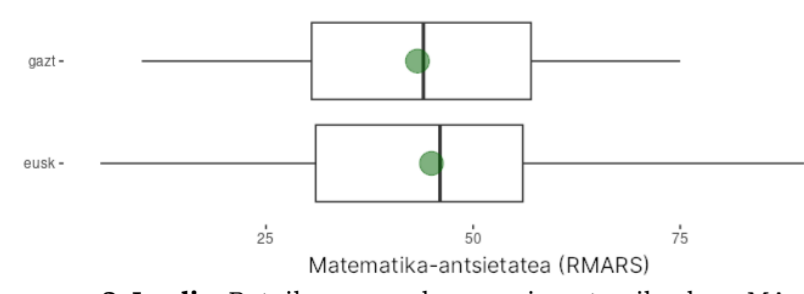
Datuen analisisa

Lehenik eta behin, RMARS galdetegiaren gaztelaniazko bertsioa (Núñez-Peña et al., 2013) euskarara itzuli eta bi bertsioen faktore-egiturak behatu ziren.

Orokorrean adostua dago **MAren neurketa hiru faktoretan banatuta** egiten duela RMARS eskalak (Ma, 1999): "Matematika azterketek sortutako antsietatea", "Zenbakizko atazek sortutako antsietatea", eta "Matematika ikastaroek sortutako antsietatea". Gaztelaniazko bertsioaren aldean, euskarazkoan 16. eta 21. itemak (ikus eskuin aldeko taula) III faktorearen sailkatzen dira, eta ez II faktorearen; esanahiari begiratuta, onargarri jo daiteke bi puntu hauek III faktorearen kokatzea. Desberdintasun bakarra hori izanik, ontzat eman daiteke bi tresnak egitate berbera neurtzen ari direla eta, beraz, hemen aurkeztutako **euskarazko RMARS bertsioa tresna baliagarria dela MA neurtzeko**.

Galdetegia gaztelaniaz erantzun zutenek (2. Irudia, goian) gutxiengo MA balioak altuxekoak dituzte, baina nabarmenki baxuagoak dira balio altuak: **Batxilergoa euskaraz egin baina galdetegia gaztelaniaz erantzun zutenek ez dituzte muturreko MA balio altuak adierazten**. Batxilergoa euskaraz egin eta galdetegia ere euskaraz erantzun zutenen artean (2. Irudia, behean), aldiz, balio maximoak adierazten dituen lerroa nabarmen gorago iristen da:

galdetegia euskaraz erantzutea hautatu zuten ikasleek, beraz, MA altuagoko kideak dituzte euren artean (baita muturreko MA balioa eman duen ikasle bat ere). Honen azalpen bat izan daiteke, hain zuzen, ikasle hauek galdetegia euskaraz erantzutea hautatzeko faktoreen artean egon daitekeela hizkuntza-aldaketak eragindako MAri aurrea hartu nahia.

Ondorioak

- 1 Komunikazioko gradu-ko ikasleen artean MA oso presente dago, eta ikasleen errendimendu matematikoa oztopatzen du
- 2 Hizkuntza-aldaketak ondorioak ditu antsietatean eta honek errendimenduaren gainean duen eraginean, hain zuzen hizkuntza-aldaketarik ez egitea hautatu dutenen artean MA balio nabarmen altuagoak jaso baitira
 - 3 Komunikazioko ikasleen artean matematika-edukiak lantzean (datu-kazetaritzaren irakaskuntza kasu) MA kontuan hartu beharreko faktorea da
 - 4 Matematika-edukiak ohiko hizkuntzan eskaintzeko saiakera bereziak egitea komeni da
- 3 Proposatutako euskarazko RMARS tresnak MAri buruzko ikerketa zabaltzea posible egiten du ohiko hizkuntza euskara dutenen artean, bereziki unibertsitate aurreko ikasketan mailatan dauden ikasleekin (gehiengoan euskaraz aritzen dena)

